

Gerhard G. Jerguth

UCHWAŁA NR 108/2014

SENATU AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2014 R.

W SPRAWIE NADANIA TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA

PROF. DR. DR. H.C. EM. GERHARDOWI FIEGUTHOWI

Na podstawie art. 62 ust. 1 i art. 16 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. nr 164 poz. 1365 z późn. zm.) w związku z § 4 ust. 1-3 Statutu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Senat Uczelni postanawia, co następuje:

§1

Senat Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie nadaje tytuł doktora honoris causa prof. dr. dr. h.c. em. Gerhardowi Fieguthowi.

§2

Uchwałę podjęto w głosowaniu tajnym:

tak – 26, nie – 0, wstrzymujących się – 0,

w którym uczestniczyło 26 senatorów, spośród 34 członków Senatu AJD z prawem głosu.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Senatu AJD

dr hab. inż. Zygmunt Bak, prof. AJD

PROF. DR GERHARD WOLF FIEGUTH

DOCTOR HONORIS CAUSA AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

LAUDACJA

Mamy dziś zaszczyt – z okazji przyznania doktoratu honorowego – gościć w murach Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Gerharda Wolfa Fiegutha, emerytowanego profesora Uniwersytetu Landau-Koblenz, postać znaną w niemieckim świecie naukowym, aktywnego kreatora życia akademickiego.

Przodkowie urodzonego w 1937 roku niedaleko Malborka Gerharda Fiegutha przywędrowali w XVI wieku z Niderlandów do Prus Zachodnich. Byli menonitami i należeli do zreformowanego kościoła ewangelickoprotestanckiego. Z religijnych powodów byli pacyfistami, dlatego ani dziadek, ani ojciec Gerharda Fiegutha, ani on sam, nigdy nie służyli w wojsku. Ojciec był prostym chłopem, ale dla dzieci, wychowanych w ostrej dyscyplinie pruskiej, wzorem moralnym. W swoich autobiograficznych notatkach Profesor wspomina swoje częste wizyty w tzw. starej ojczyźnie oraz ze wzruszeniem niejako „klonuje” swoje wzorce dzieciństwa.

Po wojnie mieszkał z rodzicami w tzw. radzieckiej strefie okupacyjnej niedaleko Berlina, którą rodzina opuściła w 1949 roku, przenosząc się do Nadrenii-Palatynatu, niedaleko Kaiserslautern, gdzie mieszkał w zbudowanym przez amerykańskich menonitów osiedlu jako tzw. *Pax-boys*, będący przyczółkiem pokojowego pojednania w odbudowującej się Europie.

Studia w szeroko pojętej dziedzinie „Geisteswissenschaften” podjął w Moguncji, aby następnie przenieść się do Frankfurtu nad Menem, gdzie wykładał sławny filozof Theodor W. Adorno. Gerharda Fiegutha uwierała jednak finansowo-bankierska atmosfera Frankfurtu, postanowił zatem kontynuować studia na „Freie Universität” w Berlinie. Studiował tam nadal filozofię, pedagogikę, historię i germanistykę, m.in. u tak znakomitych germanistów, jak Emrich i Killy.

W Berlinie prowadził beztrudne życie studenckie, uczestniczył w wielu imprezach kulturalnych i namiętnie chodził do teatru, m.in. do renomowanego Teatru Bertolta Brechta „Am Schiffbauerdamm”, znakomitego Teatru im. Gorkiego oraz Teatru im. Schillera. Na studia zarabiał, m. in. pracując dorywczo w różnych fabrykach. Uczestniczył w życiu studenckim z wieloma w przyszłości znanymi

germanistami, jak Manfred Durzak czy Helmut Müssener, późniejszy dyrektor Instytutów Germanistycznych w Uppsali i Sztokholmie.

Po złożeniu egzaminów państwowych, doktoracie oraz habilitacji Gerhard Fieguth został w 1972 roku powołany na stanowisko profesora literatury nowszej i dydaktyki nauczania języka niemieckiego na uczelni w Wormacji w Nadrenii-Palatynacie, którą w 1990 roku przekształcono w Uniwersytet Koblenz-Landau, gdzie pełnił funkcję wiceprezydenta (prorektora), a później w filii w Landau był m.in. dyrektorem Instytutu Germanistyki, dziekanem Wydziału Filologicznego oraz prezydentem (rektorem) uczelni.

Dorobek naukowy profesora Fiegutha jest pokaźny, koncentrujący się wokół kilku segmentów badawczych. W większych pracach zajmował się m.in. twórczością Jeana Paula, twórczością pisarza oświeceniowego G.Ch. Lichtenberga, jak i twórczością Johanna Wolfganga Goethego. Na szczególną uwagę zasługuje jego wnikliwa egzegeza aforyzmów Lichtenberga, mistrza ciętej puenty, człowieka o niepospolitej wyobraźni, kontestującego wyświechtane poglądy, tępiącego obскурantyzm i szowinizm. Słusznie widzi w nim profesor Fieguth prekursora Schopenhauera i Nietzschego. W swojej opinii o dorobku profesora Fiegutha, recenzentka z Uniwersytetu Wrocławskiego – prof. Irena Światłowska-Prędota – pisze m.in. „Imponująca jest paleta tematów, które zostały przez tego uczonego opracowane w jego monografiach o Jeanie Paulu oraz w licznych przyczynkach traktujących o literaturze z XIX i XX wieku i tej najnowszej (np. Schulze), o zjawiskach z pogranicza germanistyki i teologii, psychologii albo antropologii, przemysłeniach na temat gatunków literackich czy też literatury dziecięcej, albo relacji pomiędzy literaturą narodową a światową”.

Profesor Fieguth jest w wartościowaniu i przewartościowaniu dotychczasowych metod literaturoznawczych ogromnie ostrożny, unika zbyt pochopnych hipotez badawczych, waży każde słowo, a wypowiedziane sądy poparte są wiarygodną literaturą naukową.

Wszechstronnie i skutecznie zapisał się profesor Fieguth na mapie rodzimego życia akademickiego oraz szeroko pojętej współpracy uczelnianej, m.in. z ówczesną Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Częstochowie. W tym miejscu nie sposób nie docenić zasług profesora Stefana Folarona jako multiplikatora szeroko pojętej współpracy z Uczelnią niemiecką. Dzisiaj, z perspektywy ćwierć wieku, ocena tych wydarzeń nabiera szczególnych barw, wówczas bowiem rozpoczęta współpraca – na progu przełomu systemowego – ogromnie wzmocniła powstającą w Częstochowie germanistykę, która dzisiaj w ramach Instytutu Filologii Obcych jest silnym i godnym partnerem najlepszych germanistyk w kraju. Lista zasłużonych w tej sprawie profesorów jest długa, wśród nich znajduje się oczywiście profesor Fieguth, którego zaangażowanie w sprawy Zakładu Filologii Germańskiej było wręcz modelowe, poprzez wszechstronne inicjatywy – od badań naukowych i wspólnych publikacji począwszy, aż po stypendia naukowe dla pracowników oraz studentów. Pomoc w postaci hojnych darów na rzecz biblioteki instytutowej była wzorowa oraz skuteczna i pomogła zarówno pracownikom, jak i studentom korzystać z własnych zasobów uczelni. Lata dziewięćdziesiąte XX wieku oraz po-

czątek nowego stulecia stanowiły niejako apogeum owych wzajemnie inspirujących kontaktów i znakomitych inicjatyw, włącznie z międzynarodowymi konferencjami naukowymi. Nie będę uczestników dzisiejszej podniosłej uroczystości trudził szczegółami, które zawiera obszerna i dokładna dokumentacja Uczelni. *Cum grano salis*, poza wszystkimi dotychczas podnoszonymi kwestiami, wyłania się postać profesora Fiegutha jako przyjaciela Polski, aktywnie uczestniczącego we wciąż trwającym procesie polsko-niemieckiego pojednania.

Zarówno profesor Lech Kolago z Uniwersytetu Warszawskiego, jak i Jan Papiór, emerytowany profesor Uniwersytetu w Poznaniu, a aktualnie również profesor Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie – w swoich recenzjach eksponują zasługi profesora Gerharda Fiegutha w kontekście współpracy Akademii z Uniwersytetem Koblenz-Landau i popierają bez zastrzeżeń nadanie mu godności doktora honoris causa.

Sehr geehrter Herr Professor Fieguth,
gestatten Sie zum Abschluss, dass ich persönlich einige Worte an Sie richte. Die Akademie ist stolz, Ihnen die höchste akademische Ehrenwürde verleihen zu können. Wir wissen Ihren beispiellosen und selbstlosen Einsatz für eine würdige und wirksame Zusammenarbeit der zwei Hochschulen in Deutschland und Polen zu schätzen. Ein festes Abkommen und die anschließende Kooperation beider Hochschulen gehört auch zu Ihrem Verdienst. Wir danken ebenfalls für die Ehrendoktorwürde Ihrer Universität, die Professor Folaron erhalten hat. „Seine fachwissenschaftliche Kompetenz, sein Engagement für diese Kooperation“, wie Sie in ihrer autobiographischen Notiz erwähnen, zeigten, dass er für Sie „stets integer, hochkompetent, unangreifbar und unbestechlich war“.

Ich schliesse nochmals mit einem schlichten Dankeschön.

Prof. zw. dr hab. Norbert Honsza

PROF. DR. GERHARD WOLF FIEGUTH

DOCTOR HONORIS CAUSA DER JAN-DŁUGOSZ-HOCHSCHULE

LAUDATIO

Es ist uns eine große Ehre, aus Anlass der Verleihung der Ehrendoktorwürde den emeritierten Professor der Universität Koblenz-Landau, Gerhard Fieguth in der Aula der Jan-Długosz-Hochschule Częstochowa, begrüßen zu dürfen. Als angesehenen Germanist prägte Prof. Fieguth die deutsche Wissenschaftslandschaft und war jahrelang ein aktiver Gestalter des akademischen Lebens seines Landes.

Die Vorfahren des 1937 in der Nähe von Marienburg geborenen Gerhard Fieguth wanderten im 16. Jahrhundert aus den Niederlanden nach Westpreußen ein. Als Mennoniten gehörten sie der evangelisch-reformierten Kirche an. Aus religiösen Gründen waren sie Pazifisten, deshalb dienten weder der Großvater und nicht der Vater von Gerhard Fieguth noch er selber beim Militär. Der Vater war Landwirt und galt für seine Kinder, die streng in einem preußisch-christlichen Geiste erzogen wurden, als ein moralisches Vorbild. In seinen autobiographischen Aufzeichnungen entsinnt sich der Professor seiner häufigen Besuche in der sog. „alten Heimat“ und ruft gerührt seine Kindheitsmuster wach.

Nach dem Krieg lebte Gerhard Fieguth in der sowjetischen Besatzungszone unweit von Berlin, aber 1949 gelang es der Familie, die SBZ zu verlassen und sich in Rheinland-Pfalz nicht weit von Kaiserslautern niederzulassen, wo Gerhard Fieguth in einer von amerikanischen Mennoniten, den sog. „Pax-boys“, errichteten Siedlung wohnte, die ein Vorposten der friedlichen Aussöhnung in dem sich damals vom Krieg erholenden Europa war.

Er begann ein breit angelegtes Studium im Bereich der Geisteswissenschaften in Mainz, um anschließend an die Universität Frankfurt/Main zu gehen, wo damals der berühmte Philosoph Theodor W. Adorno tätig war. Gerhard Fieguth störte die vom Bankwesen und Finanzdenken dominierte Atmosphäre der Stadt, weshalb er sein Studium an der „Freien Universität“ in Berlin fortsetzte. Er studierte weiterhin Philosophie, Pädagogik, Geschichte und Germanistik, unter anderem bei so namhaften Germanisten wie Wilhelm Emrich und Walther Killy.

In Berlin führte Gerhard Fieguth ein ungetrübtes Studentenleben, beteiligte sich rege an zahlreichen kulturellen Veranstaltungen und besuchte leidenschaftlich Theateraufführungen, u.a. das renommierte Bertolt-Brecht-Theater „Am Schiffbauerdamm“, das hervorragende Gorki-Theater sowie das Schiller-Theater. Für seinen Lebensunterhalt arbeitete er als Student zeitweilig in verschiedenen Fabriken. Er beteiligte sich damals an den studentischen Aktivitäten zusammen mit vielen später anerkannten Germanisten wie Manfred Durzak oder Helmut Müssener, dem künftigen Direktor der Germanistischen Institute in Uppsala und Stockholm.

Nach erfolgreicher Ablegung der Staatsexamen, der Promotion und der Habilitationsanerkennung erhielt Gerhard Fieguth 1972 die Berufung als Professor für „Neuere deutsche Literatur und Fachdidaktik Deutsch“ an die damalige „Erziehungswissenschaftliche Hochschule Rheinland-Pfalz“ („EWH“) nach Worms berufen, die 1990 zur Universität Koblenz-Landau mit dem Abteilungssitz in Landau umgewandelt wurde. An ihr war Gerhard Fieguth u. a. mehrfach Geschäftsführender Leiter des Instituts für Germanistik, Dekan des Fachbereiches Philologie und Vizepräsident der Universität Koblenz-Landau und als solcher Präsident der Universität in Landau.

Das wissenschaftliche Werk von Professor Fieguth ist umfangreich und umfasst einige Forschungsthemen. In seinen wichtigsten Arbeiten beschäftigt er sich u. a. mit dem Schaffen Jean Pauls und des Dichters der Aufklärung G.Ch. Lichtenberg, aber auch mit dem literarischen Werk von Johann Wolfgang Goethe. Eine besondere Hervorhebung verdient seine eingehende Exegese der Aphorismen Lichtenbergs, des Meisters der scharfen Pointe, eines Menschen von überdurchschnittlicher Intelligenz und Bildung, der Obskurantismus und Chauvinismus bekämpfte und abgedroschene Meinungen infrage stellte. Mit Recht erkennt Professor Fieguth in ihm einen Vorläufer Schopenhauers und Nietzsches. In ihrem Gutachten schreibt Prof. Irena Światłowska-Prędoła von der Universität Wrocław u. a.: „Die Bandbreite an Themen, die von diesem Wissenschaftler in seinen Monographien über Jean Paul, in zahlreichen Beiträgen zur Literatur des 19. und 20. Jahrhunderts, zur jüngsten Literatur (J. Schulze), zu Phänomenen aus dem Grenzbereich Germanistik und Theologie, Psychologie oder Anthropologie, in seinen Überlegungen zu den literarischen Gattungen oder zur Kinderliteratur sowie zu den Beziehungen zwischen der nationalen und der Weltliteratur aufgegriffen werden, ist bemerkenswert.“

Fieguth ist in seinen Wertungen und Umwertungen der herkömmlichen Methoden der Literaturwissenschaft äußerst vorsichtig, er vermeidet voreilige Forschungshypothesen, legt jedes Wort auf die Goldwaage, und die von ihm gefällten Urteile sind immer mit einer fundierten Forschungsliteratur untermauert.

Vielseitig und erfolgreich ging er in die Geschichte des akademischen Lebens der eigenen Universität und ihrer akademischen Kooperation ein, u. a. mit der damaligen PH in Częstochowa. An dieser Stelle sollen die Verdienste von Herrn Prof. Stefan Folaron als Förderer der groß angelegten Zusammenarbeit mit der deutschen Hochschule erwähnt werden. Heute, aus Sicht der letzten 25 Jahre, er-

hält die Beurteilung der damaligen Entwicklungen eine besondere Dimension, denn die vor Jahren, an der Schwelle der politischen Wende in Polen, aufgenommene Zusammenarbeit, verhalf der entstehenden Germanistik zu ihrer Etablierung. Heute ist diese im Rahmen des Instituts für Fremdsprachliche Philologien ein starker und anerkannter Partner der besten Germanistik-Institute in Polen. Die Liste der Professoren, die dazu beigetragen haben, ist lang, und unter ihnen nimmt Professor Fieguth eine wichtige Position ein. Sein Engagement und Einsatz für den Lehrstuhl war beispiellos, und zwar dank zahlreicher Initiativen von der Anregung wissenschaftlicher Forschung und gemeinsamer Publikationen bis hin zur Förderung wissenschaftlicher Stipendien für akademische Lehrer und Studierende. Seine großzügige Hilfeleistung in Form von Bücherspenden für die germanistische Bibliothek war höchst erfolgreich und ermöglichte sowohl den Mitarbeitern als auch Studierenden der Germanistik die Nutzung eigener Bücherbestände. In den 90er Jahren des 20. und am Anfang des neuen Jahrhunderts erreichten diese sich gegenseitig befruchtende Zusammenarbeit und hervorragenden Initiativen ihren Höhepunkt, nicht zuletzt in Form von internationalen Konferenzen. Ich will bei dieser erhabenen Zeremonie nicht auf alle Details eingehen, die in der umfangreichen und eingehenden Dokumentation zum heutigen Festakt zusammengestellt wurden.

Cum grano salis kommt, abgesehen von den bisher erwähnten Leistungen, die Gestalt von Professor Fieguth als Polenfreund zum Vorschein, der sich aktiv und fördernd an dem fortdauernden Prozess der deutsch-polnischen Aussöhnung beteiligt.

Sowohl Professor Lech Kolago von der Universität Warschau als auch Jan Papiór, Professor Emeritus der Universität Posen und zurzeit auch Professor der Jan-Długosz-Hochschule Częstochowa, heben in ihren Gutachten die Verdienste von Herrn Professor Gerhard Fieguth hervor, die er sich im Rahmen der Zusammenarbeit der Akademie mit der Universität Koblenz-Landau erwarb, und befürworteten mit Nachdruck die Verleihung der Ehrendoktorwürde an Herrn Professor Gerhard Fieguth.

Sehr geehrter Herr Professor Fieguth,
gestatten Sie zum Abschluss, dass ich persönlich einige Worte an Sie richte. Die Akademie ist stolz, Ihnen die höchste akademische Ehrenwürde verleihen zu können. Wir wissen Ihren beispiellosen und selbstlosen Einsatz für eine würdige und wirksame Zusammenarbeit der zwei Hochschulen in Deutschland und Polen zu schätzen. Ein festes Abkommen und die anschließende Kooperation beider Hochschulen gehören auch zu Ihren Verdiensten. Wir danken ebenfalls für die Ehrendoktorwürde Ihrer Universität, die Professor Folaron erhalten hat. „Seine fachwissenschaftliche Kompetenz, sein Engagement für diese Kooperation“, wie Sie in ihrer autobiographischen Notiz erwähnen, zeigen, dass er für Sie „stets integer, hochkompetent, unangreifbar und unbestechlich war“.

Ich schließe nochmals mit einem schlichten Dankeschön.

Prof. Dr. Norbert Honsza

UZASADNIENIE WNIOSKU

O NADANIE PROFESOROWI GERHARDOWI WOLFOWI FIEGUTHOWI TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

Postępujący proces globalizacji rozpoczęty w Europie oraz w skali światowej pod koniec XX wieku, zapoczątkowany gwałtownymi zmianami politycznymi, spowodowany niesamowitym wręcz rozwojem i rozpowszechnieniem mediów elektronicznych, rozwojem międzynarodowych korporacji, a tym samym zwiększeniem obrotów handlu międzynarodowego, zintensyfikowaniem przepływu kapitału, jak i nowych technologii, migracją ludności, kontaktami i wymianą pracowników nauki, zwiększeniem zależności między krajami, powoduje i wzmacnia u mieszkańców zmianę myślenia i postrzegania rzeczywistości, a co za tym idzie – wymusza stopniowe zacieranie różnic politycznych, społecznych, kulturowych pomiędzy poszczególnymi krajami i kontynentami. W nauce, w obrębie nauk filologicznych, oznacza to zmianę sposobu prowadzenia badań naukowych na korzyść badań interdyscyplinarnych i komparatystycznych. Znaczenie tego typu prac jest nie do przecenienia dla np. literaturoznawstwa, językoznawstwa czy też wiedzy o kulturze sąsiadujących ze sobą krajów, nazywanej popularnie kulturoznawstwem, dziedziny nauki rozumianej jako literackie ujęcie badanych tematów w kontekście kulturowym, dla koncentrowania się na życiu literackim, społecznym, politycznym oraz na transferze kulturowym.

Prof. Gerhard Fieguth okazał się prekursorem w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych w dziedzinie nauki, ponieważ już w 1990 roku odbył swoją pierwszą wizytę w Zakładzie Filologii Germańskiej ówczesnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, którego dyrektorem był prof. dr hab. Krzysztof A. Kuczyński. Prof. Fieguth spotkał się z pracownikami Zakładu i wygłosił dla nich i dla studentów wykład. Wizyta ta zaowocowała nawiązaniem współpracy pomiędzy Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Częstochowie a Uniwersytetem Koblenz-Landau. Już w następnym, 1991 roku współpraca ta została sformalizowana poprzez podpisanie przez rektorów obu uczelni, prof. dr. hab. Edwarda Polanowskiego i prof. dr. Hermanna Saterdaga, stosownej umowy partnerskiej. Prof. Fieguthowi powierzona zostaje funkcja koordynatora merytorycznego owej koopera-

cji pomiędzy Zakładem Filologii Germańskiej, a po przekształceniu – Instytutem Filologii Obcych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie a Uniwersyte-tem w Koblenz-Landau. Funkcje tę prof. Fieguth sprawował w latach 1991–2005.

W 1992 roku prof. Fieguth aktywnie uczestniczy w międzynarodowym sym-
pozjum naukowym na temat „Człowieczeństwo – iluzja czy rzeczywistość”, zor-
ganizowanym przez prof. Stefana Folarona.

W 1993 roku prof. Fieguth wygłasza szereg wykładów dla pracowników Za-
kładu Filologii Germańskiej oraz dla studentów na temat głównych tendencji
i cech rozwojowych literatury w Republice Federalnej Niemiec. Profesor przywozi
ze sobą dar książkowy – w wysokości 5000 DM – sponsorowany przez Friedrich
Ebert-Stiftung w Stuttgarcie. Natomiast w imieniu Uniwersytetu Koblenz-Landau
przekazuje do biblioteki Zakładu Filologii Germańskiej wydanie wszystkich dzieł
J.W. Goethego oraz kilkadziesiąt innych pozycji z kanonu literatury niemieckiej,
niezwykle przydatnych dla studentów germanistyki. Z finansowych środków
własnych umożliwia dwukrotnie grupie pracowników naukowych Zakładu pu-
blikację ich tekstów w tomach zbiorowych w niemieckich wydawnictwach.

W latach 1995 i 1997 prof. Fieguth ponownie odwiedza Zakład Filologii Ger-
mańskiej i wygłasza serię wykładów na temat życia i twórczości noblisty Her-
manna Hessego oraz Johanna Wolfganga von Goethe.

Zakład Filologii Germańskiej został przekształcony w Instytut Filologii Ob-
cych ze strukturą tworzoną przez pięć zakładów, m.in. Zakład Badań Interkultu-
rowych. W 1999 roku jednostka ta zorganizowała konferencję z udziałem prof.
Fiegutha na temat znaczenia ośrodka wrocławskiego w kulturze Polski, Czech
i Niemiec na przełomie XVI i XVII wieku. Profesor wygłosił referat na temat Ślą-
ska jako przestrzeni literackiej w XVII wieku. W tymże roku prof. Fieguth był sku-
tecznym inicjatorem nadania prof. Stefanowi Folaronowi, dyrektorowi Instytutu
Filologii Obcych, godności doktora honoris causa na Wydziale Filologicznym
Uniwersytetu Koblenz-Landau.

Rok 2001 sprowadza prof. Fiegutha ponownie do Częstochowy. Na międzyna-
rodowej konferencji, zorganizowanej przez dyrektora Instytutu Filologii Obcych
prof. Stefana Folarona, prof. Fieguth wygłasza referat na temat pozytywnego my-
ślenia o człowieku w filozofii Alberta Schweitzera.

W 2012 roku prof. Fieguth uczestniczy czynnie w niemieckiej części konferen-
cji w ramach obchodów 20-lecia – jakże owocnej – współpracy między obydwoma
uczelniami: Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie i Uniwersyteciem Ko-
blenz-Landau.

Nie do przecenienia jest aktywność prof. Fiegutha w realizacji wyjazdów ba-
dawczych/ staży bibliotecznych wielu pracowników filologów, a chodzi tu o 23
miesiące stypendiów w latach 1992–2003 dla następujących osób: Hanna Kaczm-
rek, Mieczysława Materniak, Elżbieta Pawlikowska, Mariusz Szyma, Joanna Ław-
nikowska-Koper, Beata Nawrocka, Anna Szyndler, Patrycja Sapota, Elżbieta Paw-
likowska-Asendrych, Małgorzata Niemiec-Knaś, Anna Cholewa-Purgał.

Prof. Gerhard Fieguth publikował swoje teksty w czasopismach naukowych afiliowanych w ówczesnej Wyższej Szkole Pedagogicznej, a następnie w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Nie miejsce tu na ocenę dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego prof. Fiegutha w jego macierzystym Uniwersytecie, w którym sprawował niezwykle ważne funkcje, m.in. dyrektora Instytutu Germanistyki, przez kilka kadencji dziekana Wydziału Filologicznego, prorektora i wreszcie rektora – prezydenta – przez trzy kadencje w latach 1990–2000. W roku 2002 Uniwersytet Kemerowo w Rosji nadaje prof. Fieguthowi godność doktora honoris causa.

Prof. Fieguth jest autorem kilkunastu książek na temat m.in. Jeana Paula, J.W. Goethego, literatury dziecięcej i młodzieżowej, niemieckich aforyzmów, ponadto kilkudziesięciu tekstów naukowych dotyczących literatury i kultury niemieckiej, przede wszystkim ostatnich trzech wieków, oraz wielu recenzji. Teksty te prof. Fieguth publikował w czasopismach i wydawnictwach krajowych i zagranicznych.

Biorąc pod uwagę zasługi prof. Gerharda Fiegutha dla rozwoju współpracy pomiędzy Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie a Uniwersytetem Koblenz-Landau, popieram z całym przekonaniem wnioski o nadanie prof. Gerhardowi Wolfowi Fieguthowi godności doktora honoris causa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Prof. dr hab. Lech Kolago

UZASADNIENIE WNIOSKU

O NADANIE PROFESOROWI GERHARDOWI WOLFOWI FIEGUTHOWI TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

Aktywność dydaktyczna i naukowa powstającego ośrodka filologii obcej jest przedsięwzięciem trudnym i długookresowym. Oparcie się na tej drodze o uznany autorytet dydaktyczny i naukowy jest potrzebą i koniecznością, którą trudno przecenić. A znaczenie i waga takiego wsparcia stają się szczególnie doniosłe, gdy ten powszechnie uznany autorytet jest pracownikiem naukowym niemieckiego uniwersytetu, gdyż w ten sposób dokonuje się – w pewnym stopniu – transfer do robku niemieckiej germanistyki do powstającego ośrodka dydaktycznego i naukowego.

Germanistyka częstochowska, która powstała przed ponad ćwierć wiekiem, znalazła się w takiej potrzebie i doznała tej niezwykłej pomyślności, że w wyniku nawiązania współpracy z Instytutem Germanistycznym Uniwersytetu Koblenz-Landau, powstającym ośrodkiem w Częstochowie zainteresował się prof. Gerhard Wolf Fieguth. Jest on uznanym wykładowcą uniwersyteckim i równie uznanym badaczem literatury niemieckiej, w tym szczególnie niemieckich aforyzmów (1965, 1978, 1998) i związków pisarzy niemieckich z Goethem (2003). O jego znaczeniu wśród germanistów niemieckich może świadczyć fakt, iż w roku 2005 wydano księgę jubileuszową, w której poddano analizie problemy interpretacyjnego zbliżenia do dzieła literackiego, podejmowane przez prof. Fiegutha. Przez pewien czas Profesor był także koordynatorem współpracy z rosyjskim uniwersytetem w Kemerowie oraz węgierską Akademią Nauk, gdzie również wygłaszał referaty i prowadził wykłady germanistyczne. Jest wieloletnim współwydawcą serii „Landauer Schriften zur Kommunikations- und Kulturwissenschaft”.

Profesor Gerhard Wolf Fieguth był współinicjatorem i ważną osobą podczas programowania i w procesie nawiązywania współpracy pomiędzy powstającym polskim ośrodkiem germanistycznym w Częstochowie a Uniwersytetem Koblenz-Landau. Podpisanie dokumentu o podjęciu współpracy partnerskiej odbyło się w 1991 roku, w obecności rektorów obu uczelni – prof. dr. hab. Edwarda Polanowskiego (AJD) i prof. dr. Hermanna Saterdaga (UK-L). Prof. dr Gerhard Fieguth

organizował, programował i koordynował ze strony niemieckiej w latach 1991–2005 współpracę, przez co istotnie wpłynął nie tylko na kształt programowy tej współpracy, ale także na ukształtowanie zespołu pracowników naukowo-dydaktycznych pionu germanistycznego. Mimo iż kadra pracowników naukowo-dydaktycznych nie miała wówczas wielkiego doświadczenia w pracy naukowej i dydaktycznej na poziomie uniwersyteckim, umożliwił wielu częstochowskim germanistom, w ramach zaplanowanej współpracy, przez szereg lat korzystanie ze staży badawczych w Niemczech. Z tych staży i pobytów badawczych korzystali m.in.: Hanna Kaczmarek, Joanna Ławnikowska-Koper, Mieczysław Materniak, Beata Nawrocka, Małgorzata Niemiec-Knaś, Elżbieta Pawlikowska-Asendrych, Patrycja Sapota, Mariusz Szyma, Anna Szyndler, oraz inni pracownicy. Chciałbym wskazać na fakt, iż ta grupa pracowników, która posiada najdłuższy staż w częstochowskiej uczelni, miała kilkakrotnie możliwość korzystania z pobytów badawczych i staży w uniwersytecie Koblenz-Landau, inicjowanych przez prof. Gerharda W. Fiegutha. Niezwykle doniosłym zagadnieniem dla studentów germanistów są ich pobyty w niemieckiej uczelni. Korzystali z tego także studenci germanistyki częstochowskiej, a ich wyjazdy inicjował i patronował im prof. Fieguth, który często też zdobywał dodatkowe środki, dzięki którym semestralne stypendia mogły być przedłużone o dalszy semestr. Z tej formy pomocy skorzystało wielu studentów częstochowskiej germanistyki, ponadto należy jeszcze raz podkreślić, że dzięki zabiegom i pomocy profesora Gerharda W. Fiegutha z pobytu i staży na niemieckiej uczelni mogło korzystać również wielu pracowników częstochowskiego instytutu.

Wypływa z tego wniosek, że Profesor miał znaczny wpływ na ukształtowanie dydaktyczne i naukowe podstawowej grupy pracowników IFO pionu germanistycznego. Z biegiem lat i w miarę rozwoju współpracy, z owych pobytów badawczych zaczęli korzystać także Angliści (choć nie w takim wymiarze jak Germaniści i nieco później, m.in. Anna Cholewa-Purgał i Olga Glebova). Nie trzeba dodawać, że te staże nie tylko wpłynęły na pogłębienie doświadczenia badawczego, ale także przyczyniły się do utrwalenia sprawności językowych. Dzięki jego wieloletniej i – co trzeba szczególnie podkreślić – bezinteresownej pomocy, wsparciu i przyjacielskim kontaktom pracownicy germanistyki częstochowskiej mogli publikować w niemieckich czasopismach naukowych, a IFO dorobił się kilku doktorów i jednego doktora habilitowanego, który dziś jest profesorem AJD. Niemalże regularnie odbywały się konferencje naukowo-dydaktyczne, inspirowane przez prof. G.W. Fiegutha. Z jego inicjatywy Uniwersytet w Koblenz-Landau nadał w roku 1999 prof. dr. hab. Stefanowi Folaronowi, jednemu z pierwszych dyrektorów IFO, godność doktora honoris causa.

Problemem dla młodej placówki badawczej, a dla częstochowskiej germanistyki w szczególności, było stworzenie bazy tekstów należących do kanonu filologii germańskiej. Dzięki zapobiegliwości Profesora germanistyka częstochowska otrzymała w 1993 roku wielki dar książkowy – w wysokości 5000 DM, sponsorowany przez Friedrich-Ebert-Stiftung, a współpracujący z germanistyką częstochowską Instytut Germanistyczny Uniwersytetu Koblenz-Landau przekazał wy-

danie dzieł wszystkich J.W. Goethego oraz zbior kilkadziesiąt innych pozycji literatury podmiotowej i przedmiotowej, z zakresu literaturoznawstwa niemieckiego. Wzbogacanie podstawowego księgozbioru jest niezwykle doniosłe dla młodego ośrodka germanistycznego, stąd też troska prof. G.W. Fiegutha o źródłowy zasób germanistycznych tekstów podmiotowych jest jedną z fundamentalnych jego zasług dla uczelni częstochowskiej.

Podsumowując dorobek naukowy, dydaktyczny i zasługi profesora Gerharda W. Fiegutha dla germanistyki częstochowskiej, chcę podkreślić jego dorobek badawczy i dydaktyczny dla niemieckiego uniwersytetu Koblenz-Landau, który z inicjatywy Profesora rozpoczął współpracę z germanistycznym ośrodkiem w Częstochowie. Stała współpraca z tym młodym ośrodkiem stworzyła istotniejsze podstawy jego rozwoju, wyrażając się poprzez opiekę nad młodą kadrami, inspirowanie badań germanistycznych, stworzenie podstawowej bazy tekstów przedmiotowych, udzielanie pomocy i wsparcia w publikowaniu rozpraw naukowych i organizowaniu konferencji, inspirowanie i poparcie wielu pracowników w celu uzyskania pobyków stypendialnych w niemieckich uczelniach i bibliotekach, inspirowanie i uzyskiwanie dla wyróżniających się studentów semestralnych pobyków na niemieckich uczelniach.

Ta wieloletnia, stała współpraca oraz regularne pobyty w Częstochowie z wykładami pozwalają na stwierdzenie, że prof. dr. Gerhard Wolf Fieguth miał przez wiele lat istotny i wyraźny wpływ na kształt programowy częstochowskiej germanistyki, przychyliam się zatem do wniosku o nadanie Profesorowi tytułu doktora honoris causa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Prof. dr hab. Jan Papiór

UZASADNIENIE WNIOSKU

O NADANIE PROFESOROWI GERHARDOWI WOLFOWI FIEGUTHOWI TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

Inicjatywę uczczenia wieloletniej współpracy prof. em. dr., dr. h.c. Gerharda Wolfa Fiegutha z Instytutem Filologii Obcych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie należy przyjąć ze szczególną satysfakcją i szacunkiem ze strony całej społeczności polskiej germanistyki. Poziom i wyniki badań naukowych oraz ich znaczenie dla procesu dydaktycznego, prowadzone przez filologów obcych – w tym wypadku polskich germanistów – są przecież w dużym stopniu uzależnione od relacji z ich partnerami zagranicznymi. Wymiana doświadczeń i umożliwiające je wspólne przedsięwzięcia, a więc sympozja, wykłady gościnne, a także pomoc w zakresie odbywania staży naukowych i kwerend w niemieckich archiwach i bibliotekach, a wreszcie kursy językowe dla studentów i pracowników – stanowią szczególnie ważny fragment programu pracy polskich germanistów. Historia germanistyki polskiej, która liczy już prawie siedemdziesiąt lat, dowodzi, iż wbrew wielu trudnościom wynikającym z tragicznych wydarzeń politycznych – zarówno tych wiązanych z drugą wojną światową, jak też podziałem Niemiec – okazało się, iż dialog w sferze nauki i kultury był możliwy. Polska germanistyka ma od dawna ugruntowaną pozycję w skali międzynarodowej. Godnym podkreślenia jest przy tym fakt, iż swoją działalność na polu nauki i dydaktyki łączą polscy germaniści z misją konstruktywnych wysiłków na rzecz dobrego sąsiedztwa i współpracy z Niemcami, a także dobrych kontaktów z Austrią i Szwajcarią. Śledząc proces rozwoju stosunków polsko-niemieckich w kulturze i nauce po roku 1945, wypada stwierdzić, iż obie strony wyszły sobie w tym względzie naprzeciw i że to one przygotowały grunt dla działań polityków, których rozmowy datuje się dopiero na rok 1970.

Filologia germańska na Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie ma swój udział zarówno w sukcesie naukowo-dydaktycznym na tym kierunku w wymiarze krajowym i międzynarodowym, jak też w kształtowaniu owocnej współpracy z germanistami niemieckimi, a zatem wzbogaca formy obecnych polsko-niemieckich relacji w jednoczącej się Europie. Na założenia programowe tego wciąż jesz-

cze uchodzącego za „młody” w częstochowskiej uczelni kierunku, na orientację, że trzeba dążyć do nawiązania kontaktów z partnerami w Niemczech i wzbogacać formy dialogu polsko-niemieckiego miały z pewnością wpływ osobistości, które współtworzyły częstochowską germanistykę. Wrocławski profesor Norbert Honza był przez wiele lat związany z germanistyką w Częstochowie. Wybitny badacz stosunków polsko-niemieckich w literaturze, profesor Krzysztof Kuczyński piastował urząd dyrektora Zakładu Filologii Germańskiej, kiedy to w roku 1990 doszło do pierwszej wizyty profesora Gerharda Fiegutha w tej placówce. Zapoczątkowała ona trwającą obecnie blisko ćwierć wieku intensywną współpracę pomiędzy germanistyką częstochowską a partnerami z Uniwersytetu w Koblencji-Landau. Już rok później (1991) rektorzy obu uczelni – ówczesnej WSP w Częstochowie profesor Edward Polanowski i Uniwersytetu w Koblencji-Landau profesor Hermann Saterdag podpisali umowę partnerską.

Nasuwa się pytanie, kim jest sprawdzony, wierny niemiecki przyjaciel polskiej germanistyki w Częstochowie? Pochodzi z Prus Zachodnich, jako że przyszedł na świat na ziemi gdańskiej (Reichandres koło Marienburga) w roku 1937. Gruntowne wykształcenie zawdzięcza studiom na uniwersytetach w Moguncji, Frankfurt nad Menem i Wolnym Uniwersytecie w Berlinie. O jego późniejszym sukcesie w dziedzinie germanistyki zdecydowały z pewnością inne studia humanistyczne, które podjął: historia, klasyka, filozofia i pedagogika. W roku 1966 otrzymał tytuł doktora filozofii w Moguncji. Po złożeniu egzaminów państwowych w latach 1966 i 1968 z zakresu pedagogiki Gerhard Fieguth przyjął na cztery miesiące pracę nauczyciela gimnazjalnego, aby wkrótce zostać „naukowym asystentem” w Instytucie Niemieckim na Uniwersytecie w Moguncji. Po przyjęciu jego habilitacji w roku 1972 został powołany jako profesor uniwersytecki na EWH w Wormacji, gdzie miał siedzibę oddział tej uczelni z Nadrenii-Palatynatu. Po jej przekształceniu w Uniwersytet w roku 1990 z siedzibą w Koblencji-Landau Gerhard Fieguth przeniósł się do kampusu w Landau. Z tą uczelnią jest związany do czasów obecnych. Nawet jako profesor emerytowany wykładał na niej jeszcze 15 semestrów.

Lata pracy na tej uczelni wypełniały badania naukowe, dydaktyka uniwersytecka i obowiązki wynikające z licznych funkcji, jakie mu powierzano.

Dokumentująca jego badania literaturoznawcze bibliografia pozwala wyróżnić jako punkty ciężkości w jego badaniach literaturę niemieckojęzyczną z kilku epok, w tym współczesną, oraz literaturoznawstwo interdyscyplinarne i interkulturowe. Imponująca jest paleta tematów, które zostały przez tego uczonego opracowane w jego monografiach o Jeanie Paulu oraz w licznych przyczynkach traktujących o literaturze z XIX i XX wieku oraz tej najnowszej (np. Ingo Schulze), o zjawiskach z pogranicza germanistyki i teologii, psychologii albo antropologii, przemyśleniach na temat gatunków literackich czy też literatury dziecięcej, albo relacji pomiędzy literaturą narodową a światową. Gerhard Fieguth odkrył własne pojęcie tekstu literackiego i w pracy ze studentami postulował nowe formy jego interpretacji, które można by określić jako „teksty o tekście”. Dorobek filologiczny profesora Fiegutha każe go postrzegać jako erudyte, egzegetę literatury, którego warsztat determinuje ogromna wiedza z literatury nie tylko niemieckiej, ale także in-

nych krajów, kreatywność i odwaga do przewartościowywania dotychczasowych metod literaturoznawczych. Wydawcy poświęconej mu księgi z okazji przejścia w stan spoczynku pt.: *Texte. Spielräume interpretativer Näherung* akcentują zaangażowanie Gerharda Fiegutha w sprawy dydaktyki akademickiej, a także uczelni, na której pracował. Wielokrotnie pełnił funkcje dyrektora Instytutu Germanistyki, ale także dziekana Wydziału Filologicznego. W latach 1990–2000 był wiceprezydentem Uniwersytetu Koblenca-Landau.

Kandydat na doktora honorowego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie aktywnie uczestniczy w wielu stowarzyszeniach naukowych w Niemczech i za granicą, m.in. w Towarzystwie im. Fryderyka Schillera. Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień. Uniwersytet w Moguncji przyznał mu Nagrodę Gutenberga. Był też stypendystą prestiżowej Fundacji Akademickiej Narodu Niemieckiego. W 2002 roku wręczono mu jego pierwszy doktorat honorowy na Uniwersytecie Kemerowo w Rosji. Właśnie w tym kraju bardzo aktywnie działał w środowisku tamtejszej germanistyki, a uhonorowanie go doktoratem było wyrazem wdzięczności za uświadomienie germanistom niemieckim i rosyjskim, jak wiele łączyło ich wspólnie literatury.

Pierwsze spotkanie profesora Gerharda Fiegutha z germanistami w Częstochowie przed 24 lata zapoczątkowało owocną, długoletnią współpracę, która nie traci na aktualności i nadal ma przyszłość. Z perspektywy lat można ją ocenić jako znaczący epizod w budowaniu dobrych kontaktów pomiędzy Polakami a Niemcami w skali ogólnokrajowej. Profesor Fieguth był w minionych latach zaangażowanym uczestnikiem prawie wszystkich inicjatyw naukowych germanistów w Zakładzie Filologii Germańskiej, a następnie w Instytucie Filologii Obcych częstochowskiej Akademii. Jego pierwszy wykład w roku 1990 zapoczątkował serię wystąpień przygotowanych dla pracowników i studentów. Wzbogacały one wiedzę i konfrontowały słuchaczy z nieco odmienną formą dydaktyczną i często nowym postrzeganiem problemów w literaturze RFN (1993) lub przybliżały postaci autorów takich, jak Hermann Hesse (1995) czy Johann Wolfgang Goethe (1997). Gerhard Fieguth chętnie prezentował swoje przyczynki z zakresu badań interkulturowych na konferencjach organizowanych przez Zakład Filologii (1992) oraz Instytut Filologii Obcych w latach 1999, 2001 i 2012. Godnym uwagi – zwłaszcza dla germanistów wrocławskich – był w roku 1999 referat o śląskim krajobrazie literackim w XVII stuleciu (*Schlesien als Literaturlandschaft im 17. Jahrhundert*). Przyczynki odzwierciedlające erudycyjne i zróżnicowane tematycznie osiągnięcia badawcze Fiegutha można przeczytać w tomach zbiorowych wydanych przez częstochowskich germanistów na przestrzeni lat 1993–2013. Niewątpliwie podnosiły one wartość merytoryczną tych publikacji.

Jako koordynator merytorycznej współpracy pomiędzy germanistyką w Częstochowie a Uniwersytetem w Koblenca-Landau (1991–2005) udowodnił profesor Fieguth wyjątkową wrażliwość na potrzeby badań i procesu dydaktycznego w Zakładzie Filologii Germańskiej, a później Instytucie Filologii Obcych. Już w roku 1993 przekazał dar książkowy na sumę 5000 DM sponsorowany przez Fundację Fryderyka Eberta w Stuttgarcie. Za jego sprawą Uniwersytet w Koblen-

cji-Landau podarował bibliotece germanistów w Częstochowie wszystkie dzieła Goethego i mnóstwo książek z listy lektur obowiązkowych dla germanistów. Wdzięczność wielu pracowników germanistyki na Akademii im. Jana Długosza zaskarbił sobie, wspierając ze środków własnych możliwość publikowania przez nich w tomach monograficznych w wydawnictwach niemieckich. Był dobroczyńcą wielu młodych pracowników, którzy dzięki niemu otrzymali szansę wyjazdu do Niemiec, aby przeprowadzić w tamtejszych bibliotekach i archiwach kwerendy i móc zebrać niezbędne materiały do swoich prac naukowych. Nierzadko wspierał ich darowiznami książkowymi. Zasłużony dla germanistyki częstochowskiej profesor Stefan Folaron jest od roku 1999 doktorem honorowym Uniwersytetu w Kolencji-Landau i zawdzięcza ten zaszczyt niemieckiemu przyjacielowi swej uczelni.

Z przedstawionych powyżej faktów wyłania się portret wiernego, konsekwentnego i nieustrudzonego przyjaciela Polski. Swoją przyjaźń artykułował w sposób, który umożliwił mu bezinteresownie zdziałać wiele dobrego dla polskiej germanistyki. Zważywszy, że i rosyjska germanistyka ma mu wiele do zawdzięczenia, można w nim dostrzec człowieka przyszłości – wielkiego Europejczyka.

Prof. dr, dr h.c. Gerhard Wolf Fieguth w pełni zasługuje na uczczenie go doktoratem honorowym przez Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie.

Prof. dr hab. Irena Światłowska-Prędotka

BEGRÜNDUNG DES ANTRAGS

AUF VERLEIHUNG DES EHRENDOKTORTITELS (DOKTOR HONORIS CAUSA)
DER JAN-DŁUGOSZ-HOCHSCHULE CZĘSTOCHOWA
AN PROF. GERHARD WOLF FIEGUTH

(AUSZUG)

Prof. Gerhard Fieguth erwies sich als Vorreiter bei der Anbahnung internationaler Kontakte im wissenschaftlichen Bereich, besuchte er doch bereits im Jahre 1990 zum ersten Mal den Fachbereich für Deutsche Philologie der damaligen Pädagogischen Hochschule Częstochowa, dessen Leiter Prof. Dr. hab. Krzysztof A. Kuczyński war. Prof. Fieguth traf sich mit den Mitarbeitern des Fachbereichs und hielt für sie sowie die Studierenden einen Vortrag. Das Ergebnis dieses Besuchs war die Aufnahme der Zusammenarbeit zwischen der Pädagogischen Hochschule Częstochowa und der Universität Koblenz-Landau, die schon ein Jahr später, 1991, durch die Unterzeichnung eines entsprechenden Partnerschaftsvertrages von den Rektoren beider Universitäten, Prof. Dr. hab. Edward Polanowski und Prof. Dr. Hermann Saterdag, formalisiert wurde. Prof. Fieguth wird mit der Funktion des inhaltlichen Koordinators für die Zusammenarbeit mit dem Fachbereich für Deutsche Philologie bzw. - nach der Umgestaltung - mit dem Institut für fremdsprachliche Philologien der Pädagogischen Hochschule Częstochowa und der Universität Koblenz-Landau betraut. Diese Funktion hatte Prof. Fieguth in den Jahren 1991–2005 inne.

Im Jahre 1992 beteiligt sich Prof. Fieguth aktiv am internationalen wissenschaftlichen Symposium zum Thema „Humanität – Illusion oder Wirklichkeit“, das von Prof. Stefan Folaron organisiert wurde. [...] Auch in den darauffolgenden Jahren hält er eine Reihe von Vorträgen für die Mitarbeiter des Fachbereichs für Deutsche Philologie sowie die Studierenden über die wichtigsten Tendenzen und charakteristischen Entwicklungen der Literatur der Bundesrepublik Deutschland. [...] Besondere Aufmerksamkeit verdient die Tatsache, dass Prof. Fieguth im Jahre 1993 eine Bücherspende im Gegenwert von 5000 DM überreicht, die von der Friedrich-Ebert-Stiftung in Stuttgart gesponsert wurde. Im Namen der Universität Koblenz-Landau hingegen übergibt er an die Bibliothek des Fachbereichs für

Deutsche Philologie eine Ausgabe der gesammelten Werke von J.W. Goethe sowie einige Dutzend anderer Titel aus dem Kanon der deutschen Literatur, die für die Studierenden der Germanistik von unschätzbarem Wert sind. Mit eigenen finanziellen Mitteln ermöglicht er es einer Gruppe von wissenschaftlichen Mitarbeitern des Fachbereichs zweimal, ihre Texte in Sammelbänden bei deutschen Verlagen zu publizieren. [...] Nicht zu unterschätzen ist das Engagement von Prof. Fieguth bei der Realisierung von Forschungsaufenthalten oder Bibliothekspraktika vieler Philologen; hierbei handelt es sich um 23 Stipendienmonate in den Jahren 1992–2003. [...] In Anbetracht der Verdienste von Prof. Gerhard Fieguth für die Entwicklung der Zusammenarbeit zwischen der Jan-Długosz-Hochschule Częstochowa und der Universität Koblenz-Landau unterstütze ich aus tiefster Überzeugung den Antrag, Herrn Prof. Dr. Gerhard Fieguth die Ehrendoktorwürde der Jan-Długosz-Hochschule Częstochowa zu verleihen.

Prof. Dr. hab. Lech Kolago

* * *

Das philologische Werk von Prof. Gerhard Fieguth gebietet, ihn als einen Gelehrten, einen Exegeten der Literatur anzusehen, dessen Arbeitstechnik von einem enormen Wissen nicht nur über die deutsche, sondern auch die Literaturen anderer Länder, von Kreativität sowie dem Mut, die bisherigen literaturwissenschaftlichen Methoden neu zu bewerten, geprägt ist. [...] Das erste Treffen von Prof. Gerhard Fieguth mit den Germanisten in Częstochowa vor 24 Jahren war der Beginn einer fruchtbaren, langjährigen Zusammenarbeit, die nichts von ihrer Aktualität eingebüßt und eine Zukunft vor sich hat. Aus der Sicht der Jahre lässt diese sich als ein bedeutender Abschnitt im Anknüpfen guter Kontakte zwischen Polen und Deutschen in gesamtstaatlicher Dimension bewerten. In den vergangenen Jahren war Prof. Gerhard Fieguth ein engagierter Teilnehmer beinahe aller wissenschaftlichen germanistischen Initiativen zuerst im Fachbereich für Deutsche Philologie und anschließend am Institut für Fremdsprachen der Jan-Długosz-Hochschule in Częstochowa. Sein erster Vortrag im Jahre 1990 stand am Beginn einer ganzen Reihe von Auftritten, die für die Mitarbeiter und Studierenden konzipiert wurden. Sie bereicherten das Wissen und konfrontierten die Zuhörer mit einer etwas anderen Form der Didaktik sowie einer oft neuen Sicht auf bestimmte Probleme der BRD-Literatur (1993) oder brachten diesen die Gestalten solcher Autoren wie Hermann Hesse (1995) und Johann Wolfgang Goethe (1997) näher. Gerhard Fieguth präsentierte seine Beiträge aus dem Bereich der interkulturellen Forschungen gerne auf Konferenzen, die der Fachbereich für Philosophie (1992) sowie das Institut für fremdsprachliche Philologien in den Jahren 1999, 2001 und 2012 organisiert haben. Beachtenswert – insbesondere für die Germanisten aus Wrocław – war sein Referat *Schlesien als Literaturlandschaft im 17. Jahrhundert* im Jahre 1999. Die Beiträge, die die gelehrten und thematisch differenzierten wissenschaftlichen Leistungen von Prof. Gerhard Fieguth widerspiegeln, sind in den Sammelbänden, die die Germanisten aus Częstochowa in den Jahren 1993–2013

herausgegeben haben, nachzulesen. Zweifellos haben sie die inhaltliche Qualität dieser Publikationen gesteigert.

[...]

Aus den oben dargestellten Tatsachen wird das Porträt eines treuen, konsequenten und unermüdlichen Freundes von Polen sichtbar. Er brachte seine Freundschaft auf eine Art und Weise zum Ausdruck, die es ihm erlaubte, uneigennützig viel Gutes für die polnische Germanistik zu tun. In Anbetracht dessen, dass ihm auch die russische Germanistik viel zu verdanken hat, kann man ihn ihm einen Menschen der Zukunft erblicken – einen großen Europäer.

Prof. Dr. Gerhard Fieguth verdient es vollauf, durch die Jan-Długosz-Hochschule Częstochowa mit der Ehrendoktorwürde geehrt zu werden.

Prof. Dr. hab. Irena Światłowska-Prędotka

* * *

[...] Dank seiner langjährigen und – was besonders hervorzuheben ist – uneigennütigen Hilfe, seiner Unterstützung und seinen freundschaftlichen Kontakten konnten die Mitarbeiter der Germanistik in Częstochowa in deutschen wissenschaftlichen Zeitschriften publizieren. [...] Die Bereicherung des grundlegenden Bücherbestandes ist für eine junge germanistische Einrichtung außergewöhnlich bedeutsam, und die Sorge von Prof. Gerhard Fieguth um eine fundamentale Sammlung germanistischer Primärliteratur ist eines der wichtigsten seiner Verdienste für die Hochschule in Częstochowa.

In Zusammenfassung seiner wissenschaftlichen und didaktischen Leistungen sowie seiner Verdienste für die Germanistik in Częstochowa, möchte ich auch jene für Forschung und Didaktik an der deutschen Universität in Koblenz-Landau hervorheben, die auf Initiative von Prof. Gerhard Fieguth die Zusammenarbeit mit dem germanistischen Zentrum in Częstochowa aufgenommen hat. Die kontinuierliche und laufende Zusammenarbeit mit dieser jungen Einrichtung bildete die wesentlichsten Grundlagen für deren Entwicklung, was in der Betreuung der Nachwuchswissenschaftler, der Inspiration germanistischer Forschungen, der Schaffung eines grundlegenden Bestands an Primärtexten, der Hilfestellung und der Unterstützung bei der Veröffentlichung von wissenschaftlichen Abhandlungen oder der Organisation von Konferenzen sowie schließlich in der Anregung und Unterstützung vieler Mitarbeiter oder ausgezeichneter Studierender dabei, Stipendienaufenthalte oder Auslandssemester an deutschen Hochschulen und Bibliotheken zu erhalten, seinen Ausdruck fand. Diese langjährige und kontinuierliche Zusammenarbeit sowie die regelmäßigen Aufenthalte in Częstochowa mit ihren Vorträgen erlauben die Feststellung, dass Prof. Dr. Gerhard Fieguth über viele Jahre einen wesentlichen und deutlichen Einfluss auf die programmatische Gestalt der Germanistik in Częstochowa hatte. Ich unterstütze daher den Antrag, Prof. Dr. Fieguth den Ehrendokortitel der Jan-Długosz-Hochschule Częstochowa zu verleihen.

Prof. Dr. hab. Jan Papiór